

Sygn. akt IV U 1241/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasinski
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2015r. w S.

odwołania Z. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 7 października 2014 r. Nr (...)

w sprawie Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. M. prawo do emerytury od dnia 18 września 2014 roku.

Sygn. akt IV U 1241/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 października 2014 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił Z. M. prawa do emerytury, wskazując, że ubezpieczony na dzień 1.01.1999 r. nie udowodnił wymaganego co najmniej 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Za udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach (art. 32) organ rentowy uznał okres wynoszący łącznie 13 lat, 7 miesięcy i 22 dni, czyli okresy zatrudnienia w (...) od 24.10.1984 r. do 31.08.1993 r. oraz w Centrali (...) w W. od 02.01.1994 r. do 31.12.1998 r. Do okresów pracy w szczególnych warunkach pracowników (wykaz A) Zakład nie uwzględnił wnioskodawcy okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r., gdyż z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia Rady Ministrów wynika, iż pracownikowi legitymującemu się wykonywaniem prac wymienionych w wykazie A można doliczyć do pracy w szczególnych warunkach tylko okresy zatrudnienia na kolei, natomiast okresy równorzędne z okresami zatrudnienia na kolei (art. 44 ustawy) oraz okresy zaliczane do okresów zatrudnienia na kolei (art. 45 ustawy) nie mogą być uznane za pracę w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach – kolejarzy (art. 40) organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 10 lat, 10 miesięcy i 4 dni,

czyli okres od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r. – zasadnicza służba wojskowa oraz od 24.10.1984 r. do 31.08.1993 r. zatrudnienie w (...) (decyzja z 7.10.2014 r., k. 52-53 a.e.).

Odwołanie od ww. decyzji złożył ubezpieczony Z. M., wnosząc o przyznanie prawa do emerytury w związku z pracą w szczególnych warunkach. Ubezpieczony wnosił o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej (od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r.) oraz okresu zatrudnienia jako kierowca samochodu ciężarowego - od 09.02.1976 r. do 29.02.1980 r. (odwołanie, k. 1-2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 21 sierpnia 2014 r. ubezpieczony Z. M., ur. (...), wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 6 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 25 lat, 2 miesiące i 14 dni, zaś okresy nieskładkowe 2 miesiące i 22 dni. Za udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach (art. 32) organ rentowy uznał okres 13 lat, 7 miesięcy i 22 dni, czyli okresy zatrudnienia w (...) od 24.10.1984 r. do 31.08.1993 r. oraz w Centrali (...) w W. od 02.01.1994 r. do 31.12.1998 r. Do okresów pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r. Do stażu pracy w szczególnych warunkach – kolejarzy (art. 40) organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 10 lat, 10 miesięcy i 4 dni, czyli okres od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r. – zasadnicza służba wojskowa oraz od 24.10.1984 r. do 31.08.1993 r. zatrudnienie w (...) (decyzja z 07.10.2014 r. – k. 52-53 a.e.).

W okresie od 26 października 1973 r. do 15 października 1975 r. Z. M. pełnił zasadniczą służbę wojskową, gdzie nabył uprawnienia do prowadzenia samochodów ciężarowych (prawo jazdy kategorii C+E). Przed odbyciem służby wojskowej ubezpieczony do dnia 26 września 1973 r. był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku robotnika budowlanego – pomocnika murarza. Po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca Z. M. nie powrócił do pracy w ww. zakładzie pracy, lecz rozpoczął pracę na stanowisku kierowcy (zaświadczenie, k. 8 a.e.; zeznania ubezpieczonego, k. 13 a.s.; świadectwo pracy z 4.11.1975r. w aktach organu rentowego; dokumenty zgromadzone w aktach osobowych ubezpieczonego).

W okresie od 9 lutego 1976 r. do 29 lutego 1980 r. Z. M. zatrudniony był w Oddziale (...) Samochodowego Przedsiębiorstwa (...) w G. na stanowisku kierowcy samochodowego. W ww. zakładzie pracy ubezpieczony wykonywał wyłącznie pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (pojazdy marki tatra i kraz), która była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do zadań wnioskodawcy należał przewóz ziemi na roboty na nasypy kolejowe, a okazjonalnie przewóz pracowników. W tym czasie ubezpieczony innych prac nie wykonywał (świadectwo pracy z 28.01.1980 r., k. 31 akt osobowych ubezpieczonego; umowa o pracę, k. 9 a.e.; zeznania świadka J. B., k. 12v a.s.; zeznania świadka R. W., k. 12v a.s.; zeznania ubezpieczonego Z. M., k. 13 a.s.).

Ubezpieczony złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartego funduszu emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa (wniosek o emeryturę, k. 2 a.e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań ubezpieczonego Z. M. (k. 13 a.s.); zeznań świadków: J. B. (k. 12v a.s.) i R. W. (k. 12v a.s.) oraz w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach emerytalnych organu rentowego i aktach osobowych ubezpieczonego, które Sąd ocenił jako w całości wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Z. M. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j.t.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r., osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl powołanego wyżej art. 32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art. 27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w ww. wieku, jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 powołanego Rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek w dniu 18 września 2014r. oraz spełnił przesłankę „ogólnego” stażu pracy, wykazując 25 lat, 5 miesięcy i 6 dni. Za udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach organ rentowy uznał okres 13 lat, 7 miesięcy i 22 dni, czyli okresy zatrudnienia w (...) od 24.10.1984 r. do 31.08.1993 r. oraz w Centrali (...) w W. od 02.01.1994 r. do 31.12.1998 r.

Na rozprawie w dniu 8 października 2015 r. ubezpieczony wskazał, że nie wie, czy należy do OFE, a także wyjaśnił, iż nie składał wniosku o przekazanie środków z OFE na dochody budżetu państwa (k. 13 a.s.). Niemniej jednak z wniosku ubezpieczonego z dnia 21 sierpnia 2014 r. o przyznanie prawa do emerytury wynika, że był on członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (k. 2 a.e.). Tym samym ubezpieczony spełnił przesłankę uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku określoną w art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czego organ rentowy nie kwestionował.

Ubezpieczony wnioskował o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. w Oddziale (...) Samochodowego w okresie od 9 lutego 1976 r. do 29 lutego 1980 r. oraz okresu odbywania służby wojskowej, tj. od 26 października 1973 r. do 15 października 1975 r.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 9 lutego 1976 r. do 29 lutego 1980 r. w ww. zakładzie pracy, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał czynności kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 t. Podkreślić należy, że o zakwalifikowaniu pracy do pracy w warunkach szczególnych nie decyduje nazwa stanowiska, ale rodzaj wykonywanych czynności. Sąd nie miał wątpliwości, iż w powołanym okresie ubezpieczony pracował wyłącznie jako kierowca samochodu ciężarowego, innych prac nie wykonując. Powyższe dało podstawę do przyjęcia, iż ubezpieczony będąc zatrudnionym w ww. zakładzie pracy wykonywał prace wymienione w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale VIII poz. 2, tj. prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Nie budzi wątpliwości, że po doliczeniu okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w G. w Oddziale (...) Samochodowego jako kierowcy samochodu ciężarowego (4 lata i 21 dni), do okresu pracy w szczególnych

warunkach uwzględnionego przez organ rentowy (13 lat, 7 miesięcy i 22 dni), na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił wymagane ustawą co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej, jednak z innych przyczyn niż wyszczególnione przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, żołnierzowi zatrudnionemu przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych, który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem przed powołaniem do służby wojskowej oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie, tj. najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia. Okres odbytej czynnej (zasadniczej) służby wojskowej przez pracownika zatrudnionego poprzednio w szczególnych warunkach pracy, który po zakończeniu tej służby zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia, traktuje się tak samo jak wykonywanie takiej pracy, a skoro okres ten podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w szczególnych warunkach, to uwzględnia się go także do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (por. wyrok SN z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108; wyrok SN z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, LEX nr 585739; wyrok SA w Lublinie z dnia 1 sierpnia 2012 r., III AUa 612/12, LEX nr 1213866).

W niniejszej sprawie ubezpieczony Z. M. wyjaśnił, że przed odbyciem służby wojskowej był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku robotnika budowlanego – pomocnika murarza. Z dokumentów zgromadzony w aktach emerytalnych oraz aktach osobowych ubezpieczonego wynika, że po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca nie powrócił do pracy w ww. zakładzie pracy, lecz rozpoczął pracę na stanowisku kierowcy. Co za tym idzie, okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej nie mógł zostać zaliczony do pracy w szczególnych warunkach, bowiem po pierwsze ubezpieczony ani w postępowaniu przed organem rentowym, ani w postępowaniu sądowym nie wykazał, że przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej pozostawał w stosunku pracy w szczególnych warunkach, a po drugie - po jej odbyciu nie zgłosił powrotu do ww. zatrudnienia oraz nie podjął zatrudnienia w tych samych warunkach.

Niemniej jednak całokształt okoliczności sprawy prowadzi niewątpliwie do stwierdzenia, że ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku określone w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w § 3 i § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił Z. M. prawo do emerytury od dnia 18 września 2014 r., tj. od osiągnięcia przez ubezpieczonego wymaganego przepisami 60-tego roku życia.